

Рис. Лікування котів хворих на ринотрахеїт.

З метою профілактики захворювання власникам тварин було запропоновано: проведення вакцинації, уникання стресових ситуацій, які можуть викликати реактивацію інфекції, миття рук і дотримання чистоти навколишнього середовища, проведення дезінфекції приміщень.

Таким чином, нами встановлено значну поширеність ринотрахеїту серед котів різної вікової групи (особливо до 1 року), частий ускладнений перебіг шляхом нашарування вторинної бактеріальної мікрофлори, підвищення ризику респіраторних захворювань, проблем з очима, наявність проблем діагностики.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Поширення та особливості клінічного прояву ринотрахеїту котів у м. Харкові. В. О. Рубан Р. В. Северин, І. М. Іванченко, А. М. Гонгар. Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування. № 5. 2020. С. 164–168.
2. Herpesvirus Infection in Cats (Feline viral rhinotracheitis) Infectious diseases, Medical conditions. URL: <https://vcahospitals.com/know-your-pet/feline-herpesvirus-infection-or-feline-viral-rhinotracheitis>
3. Herpes Viral Conjunctivitis: A Feline problem. Veterinary partner. 2021/ URL: <https://veterinarypartner.vin.com/default.aspx?pid=19239&id=4951824>
4. Coryza Contagieuse du chat, In dictionnaire pratique de thérapeutique Canine et Féline, Masson, Forth ed, 1997, Paris, p 146-147
5. Feline Respiratory Disease Complex, In Merck Veterinary Manual, National Publishing Inc. Eighth ed. 1998. Philadelphia, P. 1115–1117.

Секція. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПАРАЗИТОЛОГІЇ ТА ФАРМАКОЛОГІЇ

УДК 636.7.8:616.995.7

КАЛЮХ С.М., магістрант

Науковий керівник – ШАГАНЕНКО В.С., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

dep.parasitology@btsau.edu.ua

ПОХІДНІ ІЗОКСАЗОЛІНУ – СУЧАСНІ ЗАСОБИ БОРотьБИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ТРАНСМІСИВНИХ ІНВАЗІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТВАРИН-КОМПАЬОНІВ

У даних тезах представлено механізм дії, переваги та особливості застосування препаратів на основі похідних ізоксазоліну з метою захисту тварин-компаньонів від кровосисних комах і кліщів, а також попередження зараження тварин збудниками трансмісивних паразитарних хвороб.

Ключові слова: членистоногі, флураланер, сароланер, афоксоланер.

Не секрет, що за останні десятиліття кліматичні умови на території України суттєво змінилися, що сприяло широкому поширенню трансмісивних паразитарних захворювань особливо серед домашніх улюбленців. Так частіше у практиці ветеринарного лікаря почали зустрічатись випадки захворювань собак на дирофіляріоз та піроплазмоз. Дані захворювання, для яких характерним є сезонність, стали проявлятися цілорічно, що перш за все пов'язано із активністю переносників збудників даних хвороб – кровосисних комах та кліщів. Перед власниками постало питання тривалого та надійного захисту своїх улюбленців від членистоногих [1, 2].

Одним із шляхів вирішення даної проблеми стало запровадження у ветеринарну практику препаратів похідних ізоксазоліну. Механізм дії останніх полягає в тому, що вони є антагоністами ліганд-керованих хлоридних каналів синапсів, зокрема тих, збудження в яких передається з допомогою медіатора гамма-аміномасляної кислоти (ГАМК). Ізоксазоліни зв'язуються із окремим унікальним рецептором ГАМК-керованих хлоридних каналів у синапсах членистоногих і тим самим блокують пре- і постсинаптичне перенесення хлорид-іонів через клітинні мембрани. Наслідком останнього стає тривале гіперзбудження центральної нервової системи і загибель комах та кліщів [2, 3].

Похідні ізоксазоліну є малотоксичними препаратами і безпечні для тварин, що підтверджено дослідженнями *in vivo* та обумовлено перш за все селективністю дії ізоксазолінів саме на ГАМК-залежні синапси членистоногих, а не хребетних тварин.

Управління санітарного нагляду за якістю харчових продуктів і медикаментів (FDA) США схвалило використання препаратів даної групи для тварин-компаньонів у травні 2014 року. ЄС схвалив дані препарати у лютому 2014 року.

Основними препаратами похідними ізоксазоліну, які виготовляють провідні світові виробники лікарських засобів та зустрічаються на вітчизняному ринку є:

- флуранер (виробник: Австрія, препарат «Бравекто»);
- сароланер (виробник: США, препарат «Симпарика»);
- афоксоланер (виробник: Франція, препарат «Нексгард»).

Вище зазначені препарати використовуються у формі жувальних таблеток, які мають для тварин привабливий смак та запах, тому їх використання не викликає особливих труднощів у господарів. Окрім того перевагою препаратів у формі таблеток є:

- швидка системна дія, вже через 4 години після застосування, собаку можна вигулювати;

- препарати у вигляді таблеток є оптимальним засобом у боротьбі проти підшкірних кліщів, адже під час купань, краплі що наносяться на холку змиваються та стають менш ефективними. З таблетками таких проблем немає – вони діють весь час, а на відміну від ін'єкційних препаратів не потребують візиту до ветеринарного спеціаліста.

Залежно від препарату залежить час захисту тварин і найдовший термін дії у «Бравекто» (флуранер), так одна таблетка буде захищати собаку від кліщів до 12 тижнів. Таблетки «Симпарика» (сароланер) захищають тварин до 35 діб, а таблетки «Нексгард» (афоксоланер) – до 30 діб.

Триваліший захист і вища доза препарату вливають на ціну та опосередковано на вибір власників тварин засобів захисту для своїх улюбленців. Найдорожчим препаратом є «Бравекто», так ціна упаковки препарату (в упаковці 1 таблетка) в залежності від ваги тварини і необхідної дози буде коливатись в межах 750-900 грн. Ціна таблетки препарату «Нексгард» становить 270-320 грн. Самим бюджетним, але не менш ефективним препаратом є «Симпарика». Так ціна за 1 таблетку буде становити 160-300 грн.

Однак думка про те, що дорожчий препарат є кращий для тварин є хибною і власникам тварин перед використанням препаратів на основі похідних ізоксазоліну, перш за все потрібно проконсультуватися у ветеринарного спеціаліста та провести оцінку стану здоров'я свого улюбленця.

Висновки. Застосування препаратів на основі похідних ізоксазоліну здатні надійно захистити домашніх улюбленців від нападу кровосисних комах та кліщів, і що більш вагомо

– попередити зараження тварин збудниками трансмісивних паразитарних хвороб, зокрема таких як дирофіляріоз та піроплазмоз. Похідні ізоксазоліну є безпечними для використання тваринам-компаньйонам, однак перед їх застосуванням обов'язковою умовою є консультація ветеринарного спеціаліста.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Вербицький, В.В., Шаганенко, В.С. Моніторинг епізоотичної ситуації щодо паразитарних захворювань собак у м. Бориспіль. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. магістрантів "Актуальні проблеми ветеринарної медицини" (21 листопада 2019 р., БНАУ). Біла Церква, 2019. С. 46–48.
2. Kruchynenko O. V. Ectoparasites of dogs and cats (spreading and treatment). Bulletin of Poltava State Agrarian Academy. 2020. No. 3. P. 241-250. DOI:10.31210/visnyk2020.03.28
3. Ектопаразитози домашніх і продуктивних тварин та засоби захисту/ Л.П. Артеменко та ін. Науковий вісник ветеринарної медицини. 2020. № 2. С. 65–76. DOI:10.33245/2310-4902-2020-160-2-65-7.

УДК 619:616.993.192.66:636.7

КРАВЧЕНКО О. Ю., магістрантка

Науковий керівник – **КОЗІЙ Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

nataliia.kozii@btsau.edu.ua

РОЛЬ ПРОТИЗАПАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ ЗА БАБЕЗІОЗУ У СОБАК

Бабезіоз – поширена протозойна хвороба собак. Збудник вражає еритроцити тварин. Результати багатьох досліджень вказують на те, що у патогенезі хвороби, важливою ланкою є розвиток запального процесу. Значна запальна реакція асоціюється з тяжким перебігом хвороби та смертністю. У таких випадках засоби протизапальної дії є важливим компонентом додаткової терапії.

Ключові слова: бабезіоз собак, патогенез, запалення.

Бабезіоз – поширена протозойна хвороба собак у світі. Збудником хвороби є простіші, що паразитують у еритроцитах тварин. На сьогодні відомо більше 100 видів бабезій, які здатні викликати паразитарний процес. Собак, незалежно від віку та породи, вражає кілька видів бабезій. Найбільш відомі *Babesia canis* та *Babesia gibsoni*.

Результати досліджень Л. Солано-Гальєго та ін. [1] додали знань про цих найпростіших паразитів. Автори виявили, що великі та малі форми видів *Babesia* (*B. canis*, *B. vogeli*, *B. gibsoni* та *B. microti* - подібні ізоляти, які також називаються "*B. vulpes*" та "*Theileria annae*") уражають собак в Європі, і їх географічне поширення, передача, клінічні ознаки, лікування та прогноз відрізняються для кожного виду.

Клінічні ознаки, як правило, пов'язані з гемолізом, викликаним паразитуючими організмами в еритроцитах тварин. Порушення однієї з важливих функцій крові, забезпечення організму киснем, у свою чергу спричиняє розлади у роботі ряду внутрішніх органів та інтоксикацію організму. Результати сучасних досліджень патогенезу за бабезіозу собак [2] вказують на те, що у деяких тварин може бути імуноопосередкований компонент анемії та/або тяжка запальна реакція. Така складна форма бабезіозу собак асоціюється з високою захворюваністю та смертністю.

Метою нашої роботи було з'ясувати сучасні погляди науковців, щодо патогенезу бабезіозу, зокрема розвитку запалення та потребу у протизапальній терапії.

Матеріалом для дослідження були сучасні наукові та науково-практичні публікації, що стосуються бабезіозу.

У висвітлених результатах останніх десятиліть відмічають наступне. Собак із ускладненими формами бабезіозу дуже важко лікувати. Welzl С. [3] та співавтори в результаті проведених досліджень зазначають, що рівень смертності за таких станів, досягає 45%.